

The miracle of Joey Ramone

Out of Control

*Monday morning
Eighteen years of dawning
I said how long
Said how long.*

Poskakujem po obývačke na Cedarwood Road 10 do rytmu pesničky *Glad to See You Go* z albumu *Leave Home* od Ramones.

*You gotta go go go go goodbye
Glad to see you go go go go goodbye*

Píše sa rok 1978, dnes oslavujem osemnásť narodeniny.

Tieto pesničky sú také jednoduché a pritom vyjadrujú komplexné veci, ktoré sú pre môj život oveľa významnejšie ako Dostojevského *Zločin a trest*. Ten som práve dočítal. Trvalo mi to tri a pol týždňa. Tento album trvá len dvadsaťdeväť minút a päťdesiatšedem sekúnd. Pesničky také jednoduché, že aj ja ich viem zahrať na gitare. A ja na gitare hrať neviem.

Pesničky také jednoduché, že by som možno podobné vedel aj napísať. Je to akási osobná revolúcia, ktorej otrasy možno doľahnú až na poschodie, do prázdnej izby môjho staršieho brata Normana, alebo – a to by bolo dôležitejšie – dole chodbou do kuchyne, kde sedí tatko.

Tatko, ktorý mi chce dohovoriť, aby som si našiel prácu. Prácu!

Práca je to, keď robíte niečo, čo vás v skutočnosti nebaví, osem hodín denne, päť či šesť dní v týždni, aby ste si zarobili na veci, čo robíte len cez víkend, ale chceli by ste ich robiť neustále.

Viem, že práci by som sa chcel vyhnúť. Viem, že ak by som mohol robiť to, čo milujem, nemusel by som pracovať ani jediný deň v živote. Ale má to háčik. Aj v svojej poďobanej nástročnej otravnosti viem, že to je nepravdepodobné, pokiaľ v niečom nebudem vynikať.

Ale nič také nie je. Nevynikám v ničom.

Teda, som celkom dobrý v napodobňovaní. Môj kamoš Reggie Manuel trvdí, že som mu prebral frajerku Zandru vďaka tomu, ako som imitoval Iana Paisleyho. Celkom mi idú tie bojové tirády reverenda Iana Paisleyho, vodcu unionistov zo severu.

„NEE VZZDAVVVAJTE SAA,“ soptil.

Moja verzia Iana Paisleyho rozosmiala Zandru tak, až sa zdalo, že by mohla opätovať moje výboje, ale bolo mi zároveň jasné, že mi môže dať kopačky kvôli Keithovi, čo-to-mal-za-ksicht, lebo byť vtipný proste nestačí. Musíte byť aj múdry, a ja som dosť múdry na to, aby som vedel, že múdry nie som. Aspoň nie dosť.

Síce to nebolo ani tak dávno, čo mi to v škole dosť šlo, ale v poslednom čase sa neviem sústrediť na nič okrem dievčat a hudby. Som dosť múdry na to, že medzi tým vidím spojitosť.

Viem aj celkom dobre maľovať, ale nie tak dobre ako môj najlepší kamoš Guggi. Celkom slušne píšem prózu, ale nie tak dobre ako ten talentovaný vševvedko Neil McCormick, ktorý píše do školského časopisu. Pohrával som sa s myšlienkou, že budem novinárom, predstavoval som si, že som zahraničný korešpondent, prinášajúci reportáže z vojnových zón. Ale keď chcete byť novinárom, musíte spraviť dobre skúšky, a ja mám so skúškami problém. Problém byť vôbec v škole, aby som ich zložil.

A okrem toho, je tu ešte iná vojnová zóna, ktorá sa ma týka. Na našej ulici, v našom dome, v mojej hlave.

Načo chodiť až do Timbuktu ako vojnový korešpondent, keď toľko dobrého materiálu mám rovno pod posteľou? Strachy a príznaky, ktoré sa skrývajú pod poduškou, sú dôvodom, prečo niekedy nechcem ani vstať z postele. Ešte netuším, že rock'n'roll, a obzvlášť punk rock, sa stanú mojím vyslobodením.

Vtedy prestanem okupovať svoju posteľ.

V obývačke na Cedarwood Road 10 máme koženkovú hnedú pohovku. Oranžovo-čierny koberec popraskaný od slnka sa rozprestiera od steny k stene a v zime nám objíma nohy. Máme ústredné kúrenie, takže konečne nás zima nevyženie každé ráno z postele do kúpeľne.

Sme bohatí.

Takí bohatí, že môj takto jazdí na Hillman Avengerovi s červenou metalízou. Takí bohatí, že máme farebnú telku skôr, ako naši priatelia. Farebná telka, to je veľká vec. Skutočný život v našom dome vďaka nej pôsobí menej skutočný, a počas môjho dospievania pre mňa, tatka a Normana je často priam nevyhnutné, aby vyzeral menej skutočný.

V sedemdesiatych rokoch je futbalové ihrisko na Old Trafford alebo Anfield alebo Highbury v *Zápase dňa* oveľa zelenšie než ktorékoľvek ihrisko za našou štvrtou. Červené dresy Georgea Besta a Charlieho Georgea žiaria. Pre Malcolma Mcdonaldla to žiadna výhra nie je. Aký má zmysel fandiť Newcastle United v ich monochromatických dresoch, keď čierno-biela patrí do minulosti?

Tatko tvrdí, že kráľovská rodina by mala patriť do minulosti, ale súhlasí s mamou, že kráľovná vyzerá vo farbe skvelo. Každý rok sa otec s mamou s úsmevom hádajú, či by sme my, Íri, mali prerušiť vianočný obed a o tretej pozerať v telke kráľovnin vianočný príhovor. Akoby mal celý svet slabosť pre fanfáry a pochody, celú tú kráľovskú pompu. Ale vojna je čierno-biela, aj keď ju vysielajú vo farbe. Časti našej krajiny sú vo vojne s inými časťami našej krajiny. Naš najbližší sused, Veľká Británia, nás šikanoval, a teraz sme si pár

násilníkov vychovali aj my. Krv je v správach karmínovo červená. Stále viac a viac vlajok označuje verejný priestor konfliktnými dejinami Írska a Anglicka, ale to nám nebráni sledovať oslavu kráľovných narodenín. Na farebnej telke to všetko ožíva.

Hoci má Veľká Británia punk rock, pre tinedžera v Dubline nemôže byť Anglicko nikdy také príťažlivé ako Amerika. Kovboji predstavujú úplne nové spektrum – John Wayne, Robert Redford, Paul Newman, rovnako ako Indiáni, i keď tí si svoj osud nevybrali. Zobrazenie Apačov, Pawnee a Mohykánov ovplyvní vzhľad punku. A potom všetci tí mestskí strážcovia zákona, Clint Eastwood ako Špinavý Harry, Peter Falk ako Columbo, a Telly Savalas ako Kojak.

No fikcia sa nechytá na skutočný americký život. Nedá sa porovnať s oslnivým vesmírnym programom Apollo, tou najfantastickejšou víziou.

Akí šialení musia byť tí Američania, keď si myslia, že pošlú človeka na Mesiac? V tej šialenosti sa my, Íri, spoznávame. A nebol to jeden z našej vlastnej kráľovskej rodiny, John Fitzgerald Kennedy, kto s tým nápadom prišiel? Aspoň to tvrdí môj otec.

Ako tinedžer v sedemdesiatych rokoch v Dubline mám vážny úmysel premeniť ten čiernobiely svet vonku, za prezdobenými rímami našich okien na Cedarwood Road, na taký farebný, ako vidíme v našej televízii Murphy. A nechcem svet iba inak vidieť, chcem ho aj inak počuť. Posunúť sa od monotónnych zvukov beznádeje tinedžera k obľejším, bohatším zvukom ďalšieho umeleckého objektu našej obývačky.

Nášho sterea.

Máme úžasné stereo. Nie je to len prehrávač, ktorý plní náš dom zvukom tatkových opier. Je to aj dvojkazeták Sony, ktorý nadobro zmení môj život. The Ramones, The Clash a Patti Smith zmenia môj pohľad na svet vonku, no začalo sa to už s The Who a Bobom Dylanom a špeciálnou posadnutosťou Davidom Bowiem, ktorého som si pôvodne predstavoval ako polovicu nejakého dua. Myslel som si, že *Hunky Dory* je meno jeho parťáka, nevediac, že to je názov jeho štvrtého albumu.